

KREMLIN WATCH REPORT

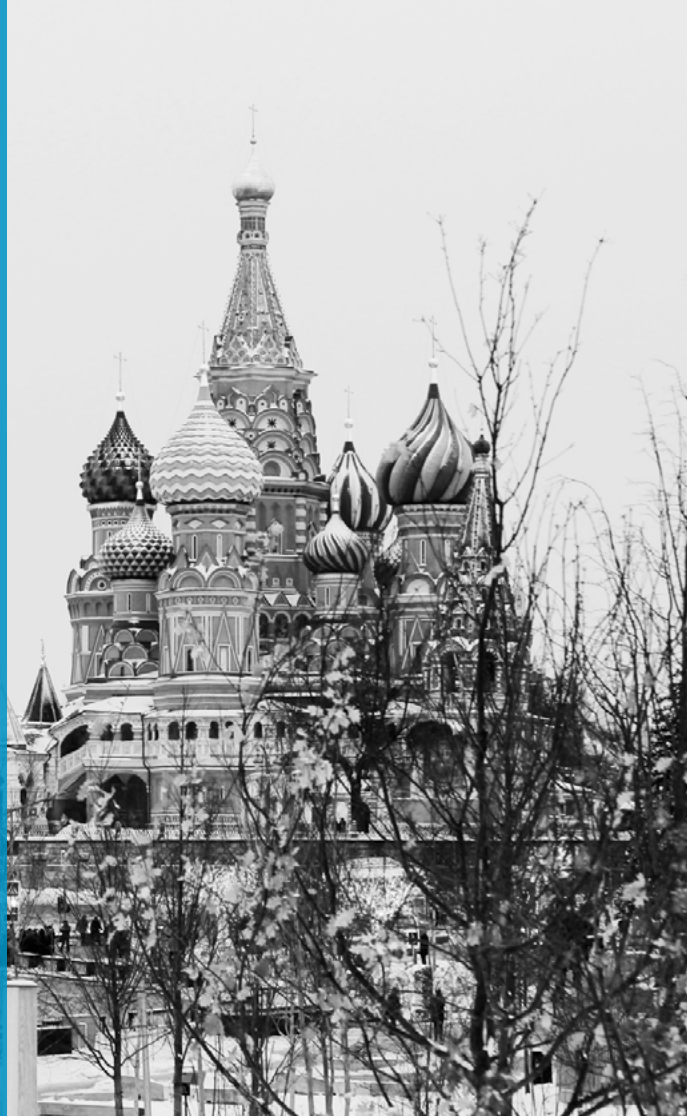
POROVNÁNÍ RUSKÉ A ČESKÉ DIPLOMATICKÉ PŘÍTOMNOSTI PO PRVNÍM KOLE VYHOŠŤOVÁNÍ

EUROPEAN VALUES

Protecting Freedom

2021

BEZPEČNOSTNÍ CENTRUM EVROPSKÉ HODNOTY

Bezpečnostní centrum Evropské hodnoty je nevládní odborná instituce bránící svobodu a suverenitu.

Autor:

Tým programu Kremlin Watch

Bezpečnostní centrum Evropské hodnoty analyzuje česko-ruské vztahy a proto požádalo Odbor komunikace Ministerstva zahraničních věcí ČR o přesná čísla vzájemné diplomatické přítomnosti k 20. dubnu 2021, tedy po prvním kole vzájemného česko-ruského vyhošťování diplomatického personálu.

METODICKÁ POZNÁMKA:

- Místní pracovní síly (ve smyslu ruských občanů pracujících pro české diplomatické zastoupení na ruském území) nepočítáme, jelikož nemají diplomatickou imunitu a fakticky je tedy nejde vyhošťovat.
- Všechny počty jsou včetně konzulátů (diplomaté a technický personál, který má diplomatickou imunitu), jelikož jak víme ze zpráv českých zpravodajských služeb, ruská špionáž funguje jak i z konzulátů, tak také od technického personálu (tedy osob ruského občanství s diplomatickou imunitou na českém území).

ČESKÁ DIPLOMATICKÁ PŘÍTOMNOST V RUSKU:

- České diplomatické zastoupení v Rusku před vyhošťováním: 58 osob (26 diplomatů, 32 technických pracovníků včetně konzulátů)
- Rusko vyhostilo 20 Čechů (16 diplomatů a 4 technické pracovníky) = 34 % českého diplomatického zastoupení v Rusku
- České diplomatické zastoupení v Rusku po vyhošťování: 38 osob (10 diplomatů, 28 technických pracovníků, včetně konzulátů)

RUSKÁ DIPLOMATICKÁ PŘÍTOMNOST ČESKU:

- Ruska diplomatické zastoupení v Česku před vyhošťováním: 129 osob (48 diplomatů, 81 technických pracovníků, včetně konzulátů)
- Česká republika vyhostila 18 důstojníků SVR a GRU (kteří fungovali pod krytím 14 diplomatů a 4 technických pracovníků, včetně konzulátů) = 14 % ruského diplomatického zastoupení v Česku
- Ruské diplomatické zastoupení v Česku po vyhošťování: 111 osob (34 diplomatů, 77 technických pracovníků, včetně konzulátů)

Následující porovnání bylo na základě údajů Ministerstva zahraničních věcí ČR provedeno analytiky Bezpečnostního centra Evropské hodnoty:

V reakci na útoky ruské armády (GRU) na českém území došlo k vyhoštění:

- Česko vyhostilo 14 % ruského diplomatického personálu ze svého území (18 osob z 129), v reakci Rusko vyhostilo 34 % českého diplomatického personálu ze svého území (20 osob z 58).
- **CELKOVÝ POČET:** Rusko má nyní 2,9x více osob s diplomatickou imunitou v Česku (poměr 111 ku 38), než má Česko v Rusku. Před vyhošťováním to bylo 2,2x více (poměr 129 ku 58), došlo tedy k zhoršení průměru v neprospěch České republiky.
- **POČTY DIPLOMATŮ:** Rusko má nyní 3,4x více diplomatů v Česku, než má Česko v Rusku (poměr 34 ku 10). Před vyhošťováním to bylo 1,8x více, došlo tedy k téměř zdvojnásobení nepoměru u v neprospěch České republiky (48 ku 26).
- **POČTY TECHNICKÝCH PRACOVNÍKŮ:** Rusko má nyní 2,8x více technického personálu s diplomatickou imunitou Česku (poměr 77 ku 28), než má Česko v Rusku. Před vyhošťováním to bylo 2,5x více (poměr 81 ku 32), došlo tedy k mírné zhoršení poměru v neprospěch České republiky.

VYHODNOCENÍ:

- Česká republika tuto výměnu jednoznačně prohrála a měla by okamžitě vyhostit většinu ruských diplomatických pracovníků ze svého území.
- Celkově lze konstatovat, že Rusko má dnes zhruba třikrát větší diplomatické zastoupení na českém území, než má Česko na ruském území. Rusko má na českém území třikrát více osob s diplomatickým krytím, než by mělo mít, aby bylo paritně zastoupeno vůči české diplomacii v Rusku.
- Nepoměr se výrazně zvětšil, tudíž jde o násobnou eskalaci z ruské strany v neprospěch České republiky. Navíc dle veřejných informací nebyli vyhoštěni příslušníci ruské kontrarozvědky (FSB), která dle zpráv BIS na české území nepřátelsky působí.

Na základě [analýzy Bezpečnostního centra Evropské hodnoty](#) lze konstatovat, že:

Ruští zpravodajci tváří se jako diplomaté:

- navazují kontakty s českými občany, kteří jsou přesvědčeni, že mají co do činění s diplomaty a tak dochází k nevědomému kontaktu a vytěžování českých občanů s ruskými službami;
- se snaží o kontakty s českými poslanci, jejich asistenty či na pracovníky parlamentu nebo politických stran;
- slouží k přímému řízení některých českých dezinformátorů a extremistů ruskými operativci; pracují na vytváření psychologických profilů českých občanů a budoucí rekrutaci. Takovou činnost v ČR vykonával například ruský zpravodajec Richard Rachardžo.

Často se říká, že je lepší ruské operativce mít na ambasádě a tak je moci lépe sledovat. Jenže to by platilo, kdyby jich byl přijatelný počet v řádu maximálně několika desítek. Dnešní přebujelou rezidenturu nelze dostatečně monitorovat čistě z kapacitních důvodů.

Česká republika čas od času vyhošťuje ruské diplomaty a nebo jim neprodluhuje pobytová víza: Mezi lety 2010 - 2020 bylo dle veřejných informací z ČR vyhoštěno nebo byl ukončen pobyt minimálně 18 ruským zpravodajcům.

Jak tuto hrozbu výrazně snížit?

- Prvním krokem by bylo vyhoštění všech ruských diplomatů z českého území, kromě ruského velvyslance a jeho řidiče.
- Druhým krokem by bylo, že v reakce by ruská exekutiva recipročně snížila české diplomatické zastoupení v Rusku na nulu. Škody, které by za to Česká republika zaplatila (ve zkratce lze shrnout, že Rusko může přijít o hodně (o své obrovské špionážní síť na českém území), zatímco Česko o velmi málo: politicky a diplomaticky o nic zásadního, ekonomicky ČR na Ruské federaci závislá není (jde jen o 2 % českého exportu).
- Třetí krok: Po očekávatelně agresivní ruské reakci by čistě z praktických důvodů následovala jednání o znovuožazení ambasád. Navyšovalo by se po jednom.

Inspirací by mohla být Velká Británie, která v roce 1971 vyhostila 105 sovětských zpravodajců, zdevastovala sovětské zpravodajské operace v Británii na dvě dekády.